

Sygnatura akt XVIII C 823/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 12 czerwca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XVIII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Magdalena Horbacz

Protokolant: starszy protokolant sądowy Aleksandra Kubiłowicz

po rozpoznaniu w dniu 12 czerwca 2019 r. w Poznaniu

na rozprawie sprawy z powództwa (...) Bank S.A. z siedzibą we W.

przeciwko K. P.

o zapłatę

Oddała powództwo.

SSO Magdalena Horbacz

Sygn. akt: XVIII C 823/19

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank S.A. z siedzibą we W. pozwem z 6 marca 2019 r. wniósł o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym i zasądzenie od pozwanego K. P. kwoty 78.419,99zł z odsetkami w wysokości zmiennej stopy procentowej stanowiącej czterokrotność obowiązującej stopy kredytu lombardowego NBP z ograniczeniem do odsetek maksymalnych za opóźnienie od kwoty 72.371,36 zł od dnia 6 marca 2019 r. do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów sądowych i kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że 10 sierpnia 2015 r. strony zawarły umowę pożyczki nr (...). W związku z brakiem terminowego regulowania zobowiązania przez pozwanego, powód podjął przez swoich pracowników działania windykacyjne. Z uwagi na nieskuteczność tych działań i powstanie zaległości w spłacie, powód wypowiedział umowę, a pozostała do spłaty kwota postawiona została w stan natychmiastowej wymagalności. W dniu 6 marca 2019 r. powód wystawił wyciąg z ksiąg bankowych nr (...), z którego wynika, że na należność dochodzoną pozwem składają się: niespłacony kapitał – 72.371,36 zł, odsetki umowne za opóźnienie – 3.524,48 zł oraz odsetki od należności przeterminowanych – 2.524,15zł.

Zarządzeniem z dnia 14 marca 2019 r. stwierdzono brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, wezwano pełnomocnika powoda do uiszczenia uzupełniającej opłaty od pozwu w kwocie 2.940zł pod rygorem zwrotu pozwu, a także do przedłożenia wypowiedzenia umowy pożyczki w oryginale z dowodem jego nadania pod rygorem skierowania sprawy do rozpoznania w postępowaniu zwykłym. Zarządzenie zostało wykonane częściowo – uiszczona została uzupełniająca opłata od pozwu.

Zarządzeniem z dnia 12 kwietnia 2019r. sprawa została skierowana do rozpoznania w postępowaniu zwykłym.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 10 sierpnia 2015 r. powód (...) Bank S.A. z siedzibą we W. zawarł z pozwanym K. P. umowę pożyczki nr (...), na podstawie której udzielił pozwanemu pożyczki w kwocie 103.168,26zł. Pożyczkę pozwany zobowiązał się spłacić w 107 ratach równych w wysokości 1.410,90 zł płatna do 18 – tego każdego miesiąca oraz w ostatniej racie wyrównawczej w wysokości 1.409,83 zł na zasadach i warunkach określonych w umowie.

W § 2 ust. 12 umowy zastrzeżono, że w przypadku braku spłaty w terminach określonych w umowie pożyczki pełnych rat pożyczki za co najmniej dwa okresy płatności, Bank wezwie Pożyczkobiorcę, w formie monitu wysłanego listem poleconym, do zapłaty zaległych rat w terminie 7 dni od otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy pożyczki. W przypadku, gdy Pożyczkobiorca nie ureguluje zaległości w powyższym terminie, Bank ma prawo rozwiązać umowę pożyczki z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia.

W § 2 ust. 7 umowy wskazano, że niespłacenie przez Pożyczkobiorcę raty pożyczki w terminie ustalonym w umowie pożyczki albo spłacenie jej w niepełnej powoduje uznanie niespłaconej należności za zadłużenie przeterminowane. Od zadłużenia przeterminowanego pobiera się odsetki karne w wysokości kreślonej w umowie.

Dowód: umowa pożyczki powtórnej nr (...) (k. 8-11).

Powód sporządził pismo datowane na 25 września 2018 r. „wypowiedzenie umowy pożyczki” adresowane do pozwanego, w którym stwierdził, że w związku z nieuregulowaniem zaległości wynikających z umowy pożyczki, wypowiada z dniem 2 listopada 2018r. z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia warunki umowy pożyczki/kredytu i stawia całą należność z tego tytułu w stan natychmiastowej wymagalności.

Dowód: Skan wypowiedzenia umowy pożyczki/kredytu (k. 21).

Przedsądowym wezwaniem do zapłaty z dnia 16 stycznia 2019 r., doręczonym w dniu 24 stycznia 2019 r., powód został wezwany do uregulowania wymagalnego zadłużenia wynikającego z umowy pożyczki nr (...) w wysokości 77. 448,43zł w terminie 14 dni od daty doręczenia pisma.

Dowód: Przedsądowe wezwanie do zapłaty z dnia 16 stycznia 2019 r. (k. 22 i 23)

W dniu 6 marca 2019 r. powód wystawił wyciąg z ksiąg bankowych nr (...), w którym stwierdził, że zadłużenie pozwanego, postawione w stan natychmiastowej wymagalności, obejmuje: należność główną – 72.371,36 zł, odsetki umowne – 3.524,48 zł oraz odsetki karne – 2.524,15 zł.

Dowód: Wyciąg z ksiąg bankowych nr (...) z dnia 6 marca 2019 r. (k.6).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy.

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że do przedmiotowej umowy pożyczki znajdują zastosowanie przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim. W myśl art. 3 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi, przy czym za umowę o kredyt konsumencki uważa się między innymi umowę pożyczki pieniężnej, o ile konsument ma obowiązek zwrócić pożyczkodawcy kapitał w pieniądzu, a po stronie pożyczkodawcy występuje dowolny podmiot, któremu przysługuje status przedsiębiorcy (art. 5 pkt 1 i 2 ustawy o kredycie konsumenckim). W rozpoznawanej sprawie wartość pożyczki nie przekraczała 255.550 zł, a zatem regulacje powołanej ustawy znajdują zastosowanie.

Z kolei zgodnie z przepisem art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko, co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Na gruncie rozpoznania niniejszej sprawy zastosowanie znalazły również przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. prawo bankowe. W myśl art. 75 cytowanej ustawy w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu albo w przypadku utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej bank może obniżyć kwotę przyznanego kredytu albo wypowiedzieć umowę kredytu. Termin wypowiedzenia, o którym mowa, o ile strony nie określą w umowie dłuższego terminu, wynosi 30 dni, a w razie zagrożenia upadłością kredytobiorcy - 7 dni. Z kolei zgodnie z art. 75c ust. 1 i 2 niniejszej ustawy, jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych. W wezwaniu, o którym mowa, bank informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Przepis art. 75c ma zastosowanie do łączącego strony stosunku prawnego na mocy art. 12 ustawy o zmianie ustawy - prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw z dnia 25 września 2015 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1854), zgodnie, z którym banki oraz spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy, dostosują swoją działalność do wymagań określonych w art. 75c ustawy zmienianej w art. 1 (prawa bankowego), w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

W ocenie Sądu pozwany zawarł umowę z powodowym bankiem, jako konsument, czyli osoba fizyczna zawierająca z przedsiębiorcą umowę niezwiązaną bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową (art. 3 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 i art. 5 pkt 1 i 2 cytowanej ustawy o kredycie konsumenckim).

Powodowy bank domagał się zapłaty dochodzonej pozwem kwoty argumentując, że wierzytelność względem pozwanego stała się wymagalna na skutek wypowiedzenia umowy z powodu zaległości, które powstały w spłacaniu pożyczki.

Treść § 2 ust. 12 łączącej strony umowy pożyczki zawiera postanowienia analogiczne do art. 75 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. prawo bankowe, zgodnie, z którym bank miał prawo wypowiedzieć umowę pożyczki z zachowaniem 30 dniowego terminu wypowiedzenia m.in. w przypadku niedotrzymania przez pożyczkobiorcę warunków określonych w umowie. Czynność ta miała być jednak poprzedzona wezwaniem pożyczkobiorcy, w formie monitu wysłanego listem poleconym, do zapłaty zaległych rat w terminie 7 dni od otrzymania wezwania.

W pierwszej kolejności podnieść należy, że powód nie wykazał ani nie przedstawił w pozwie okoliczności, z których wynikałoby, że zgodnie z zapisem § 2 ust. 12 umowy łączącej strony, przygotował pisemne wezwanie do zapłaty, które skierował do pozwanego listem poleconym, tym samym nie przedstawił spełnienia ustawowych przesłanek do wypowiedzenia umowy kredytu wynikających z art. 75c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. prawo bankowe. Załączone do pozwu wezwanie, jak wynika z daty jego sporządzenia miało miejsce już po rzekomym wypowiedzeniu pozwanemu umowy, na co również zwracał uwagę powód w uzasadnieniu pozwu. Natomiast powód już przed wypowiedzeniem umowy powinien był wezwać pozwanego do spłaty opóźnionych rat, wyznaczając mu w tym celu, co najmniej 14-dniowy termin. Powód w żaden sposób nie wykazał, aby takie działania podjął. Skutkiem zaś niewdrożenia wskazanych działań upominawczych jest nieskuteczność oświadczenia o wypowiedzeniu umowy (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 września 2016 r., II CSK 750/15, Mon. Pr. Bank 2017 nr 10, str. 21; wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 17 stycznia 2018 r., I ACa 682/17). W niniejszym przypadku umowa pożyczki łącząca strony została zawarta przed wejściem w życie art. 75c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe (Dz. U z 2017.1876 j.t.). Wskazany przepis został wprowadzony ustawą z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy - prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie 27 listopada 2015 r. (art. 13 tej ustawy). Z kolei zgodnie z art. 12 omawianej ustawy banki oraz spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, tj. do dnia 28 grudnia 2015r. miały dostosować swoją działalność do wymagań określonych w art. 75c ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, co z kolei oznacza, że obowiązkiem strony powodowej było należyte wprowadzenie do umowy zmiany tak, aby wypowiedzenie umowy uregulowane w § 2 ust.12 było poprzedzone wezwaniem pozwanego do dokonania spłaty i wyznaczeniem mu w tym celu terminu nie krótszego niż 14

dni roboczych, a także poinformowaniem go o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Analiza umowy pożyczki ani załączony do sprawy przez stronę powodową materiał dowodowy nie wskazują, aby przedstawiona powyżej zmiana ustawy prawo bankowe została implementowana do łączącego strony stosunku prawnego.

Wypowiedzenie umowy o kredyt będące uprawnieniem kształtującym banku, prowadzącym do zakończenia nawiązanego stosunku prawnego bez dochowania wymaganych warunków może prowadzić do uznania tej czynności za bezskuteczną, dlatego m.in. wypowiedzenie nie może być dokonane w sposób nagły i niespodziewany, a zatem nie może być to czynność, której kredytobiorca nie przewidywał, nawet, jeżeli istnieją podstawy do podjęcia takiej czynności zgodnie z treścią umowy. Takie wypowiedzenie byłoby dla kredytobiorcy zbyt restrykcyjne, dlatego skorzystanie z niego powinno nastąpić po wyczerpaniu środków mniej rygorystycznych, na przykład odpowiednich wezwań.

Zdaniem Sądu, powód w żaden sposób nie wykazał, że dokonał skutecznego wypowiedzenia umowy pożyczki zawartej z pozwanym. Nieskuteczność wynika z faktu, iż do pozwu powód dołączył jedynie skan pisma z dnia 25 września 2018r. „wypowiedzenie umowy pożyczki” bez dowodu nadania listem poleconym zgodnie z zapisem umowy i doręczenia wypowiedzenia pozwanemu mimo, że Sąd zobowiązywał pełnomocnika powoda do przedłożenia tego dokumentu. Powód nie załączył również wezwania do zapłaty skierowanego do pozwanego przed wypowiedzeniem, a pismo z dnia 16 stycznia 2019r. jest następczym przedsądowym wezwaniem do zapłaty. Ani w pozwie, ani toku procesu powód nie wykazał, aby skierowane oświadczenie o wypowiedzeniu faktycznie dotarły do adresata. Przepis art. 61 § 1 k.c. określa chwilę skutecznego złożenia oświadczenia woli składanego innej osobie. Następuje to, jak tylko dotrze ono do tej osoby, w taki sposób, że mogła się z nim zapoznać. W niniejszej natomiast sprawie powód nie podał żadnych okoliczności, w oparciu o które można by było poczynić ustalenia o doręczeniu pozwanemu oświadczenia zawierającego wypowiedzenie umowy pożyczki w sposób określony art. 61kc.

Zgodnie z Wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 14 stycznia 2019 r. o sygnaturze akt V ACa 93/18, od banku jako profesjonalisty należy oczekiwać, aby działania upominawcze, były zgodne z dyspozycją art. 75c ustawy z 1997 r. Prawo bankowe i tym samym poprzedzały właściwe wypowiedzenie umowy. Bank nie może swobodnie wypowiedzieć umowy kredytowej, gdy kredytobiorca popadł w opóźnienie ze spłatą kredytu. Zgodnie z określoną ustawą procedurą w pierwszej kolejności powódka winna doręczyć kredytobiorcy wezwanie określone w art. 75c ust. 1-2 (ustawy z 1997r. - Prawo bankowe) oraz odczekać do upływu dodatkowego terminu na spłatę zadłużenia wyznaczonego w wezwaniu (nie krótszego niż 14 dni roboczych). Dopiero po upływie tego terminu bank może złożyć wobec kredytobiorcy oświadczenie woli w sprawie wypowiedzenia umowy kredytowej. W przypadku gdy powyższe przesłanki nie zostały spełnione, czynność prawna banku polegająca na wypowiedzeniu umowy jest nieważna (art. 58 § 1 k.c.). W szczególności nie prowadzi ona do wymagalności wierzytelności banku o spłatę tej części kredytu, co do której kredytobiorca nie pozostawał w opóźnieniu.

Wobec braku skutecznego wypowiedzenia umowy pożyczki strona powodowa nie była uprawniona do wystawienia wyciągu z ksiąg bankowych nr (...) ani do dochodzenia na drodze sądowej roszczenia skalkulowanego w oparciu o błędne założenie wypowiedzenia umowy pożyczki.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

/-/ M. Horbacz